

varumi

¹ uPaulo unsung'ua ghwa Yesu Kilisite, juno akemhelilue kuva nsung'ua, na kubaghulua vwimila ilivangili lya Nguluve.

² ili lwe livangili lino akalifingile pakali kukilila avavili vaake mu malembe amimike.

³ sa nswambe, juno akaholilue kuhuma mu kikolo kya Davidi mu lwa m'bili.

⁴ umwene akapulisivue kwa mwana ghwa Nguluve ku nguu ja Mhepo uMwimike ku vusyukue vwa vafue, uYesu Kilisite Mutwa ghwitu.

⁵ kukilila umwene twupile uvumosi nu vusung'ua kwa kwitikila ulwitiko mu luhala lwoni, vwimila ilitavua lyake.

⁶ mu luhala ulu, najumue kanga mukemhelilue kuva va Yesu Kilisite.

⁷ ikalata iji ja kuvoni vano vali ku Rumi, vaghanike va Nguluve, vano vakemhelilue kuva vimike. uvumosi nu lutengano fivisaghe numuekuhuma kwa Nguluve Nhaata ghwitu nu Mutwa Yesu Kilisite.

⁸ muvwandilo, nikumu hongesia uNguluve ghwangi mwa Yesu Kilisite vwimila jinu mweni. ulwakuva ulwitiko lwinu ludalikivue mu iisi jooni.

⁹ ulwakuva uNguluve nsaidi ghwango, juno nikumuwivila mu numbula jango mu livangili lya Nswambe, ndavule nikukala na kukuvakemhela.

10 jaatu nikuvasumila mu nyifunyo sango kuuti, ku sila jojoni nikave uvusililo kuva lughinio ku lughano lwa Nguluve kukwisa kulyumue.

11 lwa kuva nonoghelua kukuvagha, neke nikave kukuvapela ifipelua ifya munumbula, nikave kukuvakangasia.

12 ni lolelela kukuvakangasia inumbula ku sila ija lwitiko kwa muunhu ghweni. ijinu ni jango.

13 lino vanyalukolo nanilonda muleka kukagula kuuti, ke kinga nihuila kukwisa kulyumue neke kuhanga lino nisighilie. nilonda ndiki neke kuva ni mheke kulyumue ndavule lulivua kuvapanji.

14 nidajivua na vaYunani navaghesi kange, averefu na vajaasu.

15 lino ku lubale lwango, une nili tayale kupulisia ilivangili kulyumue na kuvano vali ku Rumi.

16 ulwakuva nanikulivonela soni ilivangili, ulwakuva se ngufu sa Nguluve uvuvangi ku vano vikumwitika, kwa muYahudi taasi neke kwa muYunani kange.

17 ulwakuva ikyang'hani ja Nguluve jivonike kuhuma ulwitiko nu lwitiko, ndavule jilembilue," inya lwitiko ikukala mu lwitiko.

18 ulwakuva ing'alasi ja Nguluve jivonike kuhuma kukyanya kulutila uvuhosi vwoni vwa vaanhu, vano kusila ja vuhosu vikujifisa ikyang'haani.

19 ulu lwe lukuva, sooni sino ndepoonu sikagulika kwa Nguluve sesa vuvalafu kuveene. ulwakuva uNguluve avamamnyisie.

20 ulwakuva imbombo sake sino nasivoneka

varumi uvwandulilo vwa 1:21 iii varumi uvwandulilo vwa 1:27

vunono sili pavuvalafu kuhuma muvutengulilo vwa iisi. sivoneka kukilila ifinu finofivumbilue. imbombo isi se vuwesia vwake vwa kusila na kusila nu vutengulilo vwa vunguluve. amahumile ghake avaanhу ava vasila vutavulilua

²¹ . ulu lwe lyakuva nave valyakagwile isa Nguluve, vakampaala umwene ndavule uNguluve nambe navamuhongisie. pe pano valyale vajaasu mu musaghe ghave na moojo ghave agha vujaasu ghakaponesivue ing'iisi.

²² vajikemelaghа vanyaluhala neke vakava vajaasu.

²³ valyavwandwile uvwimike vwa Nguluve juno nsila vunangifu vwa kihwanikisio kya muunhu juno ali nuvunangifu, nagha fijuni, nagha fidimua ifinya maghulu ghane, na finging'onyo fino fikwafuala.

²⁴ pe uNguluve akavaleka vasivingilile inogheluо indamafu sa moojo ghave, ku mavili ghave kusukunalua vavuo ku vavuo.

²⁵ vope vano vandwile ilweli ja Nguluve kuuva vudesi, na vano vakifunyilaghа na kufivombela ifidimua na kukumuleka juno afivumbile juno ighinilua ifighono ifisila na kusila. Amina.

²⁶ mu ulu uNguluve alyavelekile vavingilile inogheluа saave isa soni, ulwakuva avadala vaave vakandwile kutumila amavili ghave ndavule lulyamunoghile uNguluve. na

²⁷ vavaghosi vakaleka kutumila amavili ku vadala vaave looli vavuo ku vavuo. ava valyale ve vaghosi vano vavombagha na vaghosi vajanave sino nasinoghile, valyupile uluhombo luno lunoghile ku vusofi vwave.

²⁸ ulwakuva navakighanile kuuva nu Nguluve mu luhala lwavo, akavaleka valuvingililaghe uluhala lu vanave luno nalunoghile, vavombe sino nasinoghile.

²⁹ vamemilue ni nuvuhosi, uvunoghelua nu vuvivi. vamemilue nu vwifu, ilibaatu, uvusyangi nu vufumbue vuvivi,

³⁰ avene kange vajova fivi, vahomeleng'ani kange vanya kun'kalalia unguluve. avanya vulugu, imbedo, na vanya lughinio. aveene vanya kusagha imbivi, navikuvitika avapafi vaave.

³¹ aveene vasila vukagusi; navikwitikika, vasila lughano kange vasila ikisa.

³² vikwelevua uvutavike vwa Nguluve, lwa kuuti avaanhу vano vivomba mu isio vanoghile kufua. neke nakwekuti vano vivomba aghuo vene, looli avene vikwiting'ana na vala vano vivomba aghuo.

uvwandulilo vwa 2

¹ pe lino nutavulilue, uve ghwejuno ghuhigha ulwakuva ku ghalo ghano ghuhigha ujunge iku-jivika jujuo mu nkole. ulwakuva ghwenjuo ghuhigha najuve ghuvomba ghalo ghalo.

² neke tukagula kuuti, uvuhighi vwa Nguluve vwa lweli ku vano vivomba ndavule aghuo.

³ neke uve usaghaghe ili kuuti uve ghwe juno ghuhigha vala vano vivomba aghuo nambe najuve ghuvomba ghaghaghuo. pe uve naghuli highua nu Nguluve?

⁴ neke ghusagha padebe ku vwinga vwa vunono vwake, kudila kwa ng'alasi jake, nu

varumi uvwandulilo vwa 2:5 v varumi uvwandulilo vwa 2:13

lugudo lwake? pe naghukagula kuuti uvunono
vwake vunoghiile kukuvulanisia kulaata?

⁵ pe kuling'ana nu vwumu vwa mwoojo gh-wako ghuno naghwa kulaata, ghukujivika juve mu ng'alasi ja kighono kila. looli mu kighono kya vusyuko vwa vuhighi vwa kyang'haani vwa Nguluve.

⁶ umwene ihomba kuling'ana ni kighelelo kya maghenndelete ghake.

⁷ vala vano ku lukangasio lwa maghen-dele amanono valondile ulufunyo, uvukoola na kuleka kunangika, ikivapela uvwumi vwa kusila na kusila.

⁸ neke ku vala vano ku numbula saave navitiki vwa kyang'haani looli vikwitika uvukunyi, ing'halasi ing'ali jikwisa.

⁹ uNguluve iletia injala nu lupumuko ku numbula ja muunhu ghweni juno avombile uvuhosi, kutengulila kwa muyahudi taasi pe kwa muyunani kange.

¹⁰ neke ulufunyo, uvukoola nu lutengano fikwisa kwa muunhu ghweni juno ivomba inono, kwa vayunani taasi pe umuyunani kange.

¹¹ ulwakuva kusila lughano kukila kwa Nguluve.

¹² ulwakuva nave vinga vahokile kisila ndaghilo visova kisila ndaghilo, kange nave vinga vahokile kuling'ana ni ndaghilo vihighua ku ndaaghilo.

¹³ ulwakuva natuli vaanhу va kupulika indaghilo, avanya kyang'haani pa maaso gha Nguluve, looli ve vala vano vivomba indaghilo vano vailivalilua ikyang'haani.

varumi uvwandulilo vwa 2:14 vi varumi uvwandulilo vwa 2:23

14 ulwakuva avaanhу ava pa iisi avasila ndaghilo vivomba isa mundaghilo aveene vali ndaghilo mu numbula saave, nambe aveene vasila ndaghilo.

15 ku ulu vivonesia kuuti amaghendele ghano ghanoghile ku vutavike vwa ndaghilo ghalem bilue nkate ja moojo ghave. uvufumbue vwave vuvoneka na masaghe ghave ghikuvahigha nambe kukuvalolelela vavuo

16 kange na kwa Nguluve. agha ghilihumila mu kighono kino uNguluve ilikusihigha inyivi sa vaanhу vooni kuling'haana ni livangili lya Nguluve, kusila ja Yesu Kilisite.

17 tujove kuuti ghukujikemela muYahudi, juno ikalile mu ndaghilo, lulutila kwa kujighinia mwa Nguluve,

18 lukagule ulughano lwake, na kughelela sino nasilutana ye jilaghisivue ni ndaghilo.

19 pe tujove kuuti uli nulukangasio kuva uve uli mulongosi ghwa vabofu amaaso, lumuli kuvala vani vali mu ng'iisi,

20 m'bulanisi ghwa vajaasu, m'bulanisi ghwa vaanha, na kuuti mu ndaghilo uli ni mbuanisio sa lweli.

21 pe uve lino ghwe juno ghukun'dalikila ujunge, pe naghukujivulanisia juve ghwe mwene? ghwe juno ghudalikila kuleka kuhija pe uve naghuhija?

22 uve ghwejuno ghujova nungawwafukaghe, pe ghuvwafuka? uve ghwe juno ghukalala ikihwanikisio, pe ghuhija mu nyumba inyimike ja kufunyila?

23 ghwe juno ghukughinia mu ndaghilo, pe

naghukunsukunalisa uNguluve kwa kudenya indaghilo?

²⁴ ulwakuva ilitavua lwa Nguluve lisukunalsivua ku vaanhу va mu iisi kukilila umue, "ndavule jilembilue".

²⁵ ulwakuva kudumulivua ingola lweli kunoghile nave ghukwitikila indaghilo, neke nave uve naghuvomba isa mu ndaghilo kudumulivua kwave kuuva vuvule.

²⁶ pe nave umuunhu nadumulivue kange ighendelela kukola uvutavike vwa ndaghilo, pe nambe kisila kudumulivua kwa mwene nakulitolua kuuti adumulivue ingola?".

²⁷ ghwope junو nadumulivue kuvutengulilo vwa iisi naihighua nave angavombe isa ndaghilo? ulu lwe lwakuva uli na malembe ghano ghalembilue na kudumulua ingola neka kange naghuvomba isa mundaghilo!

²⁸ ulwakuva umwene na Muyahudi junо ali mulwa kunji, nambe kudumulua na lwelula ulwa m'bili lwene.

²⁹ neke umwene ghwe Muyahudi ghwa munkate, nuludumuluo lwa mwoojo mu numbula, nambe mu malembe. ulufunyo lwa muunhu ughwa nahele naluhumila ku vaanhу looli kwa Nguluve.

uvwandulilo vwa 3

¹ kange vwe vufumbue vuliku vuno alinavwo umuyahudi? vwe vufumbe vwa kukekua?

² lwe lunono kyongo ku sila sooni. muvutengulilo vwa ghoni avayahudi vkapelilue ulusyetulilo kuhuma kwa Nguluve.

varumi uvwandulilo vwa 3:3 viii varumi uvwandulilo vwa 3:12

³ neke pe luliva ndani nave avayahudi vamonga navalyale nu lwitiko? pe kuleka kuva vagholofu, kulivomba uvugholofu vwa Nguluve kuva vwa vudesi?

⁴ Ndali! pe pano leka uNguluve avoneke kuva lweli, nambe kuuti umuunhu ghweni n'desi. ndavule vule jikalembilue kuuti, "ingufu kuvoneka kuva nya kyang'ani ku masio ghako, ni ngufu kusinda pano ghukwingila ku vuhighi"

⁵ neke nave uvuhosi vwitu vusoona ikyang'ani ja Nguluve, tuti ndaani? uNguluve na muhosi nambe pano ihumia ing'alasi jake, pe ali ndikio? nijova kuling'haana nu vufumbue vwa kumuunhu.

⁶ Ndali! pe ndani uNguluve ikujighigha iisi?

⁷ neke nave je lweli ja Nguluve kukilila uvudesi vwango kuhumia ulufunyo lwinga vwimila umwene, pe kiki pe nijighe nihighua ndavule unya vuhosи?

⁸ kiki tujove ndavule fino valyatudesile kange ndavule avange fino vijova kuuti tujova, "tuvombe uvuhosi, neke amanono ghise?" uvuhighi vwave vwe va kyang'ani.

⁹ kye kinu kiki himbe? tukujivavila jusue? Ndali kyongo. ulwakuva usue tayale tuvahighile avayahudi na vayunani vooni palikimo, kuuti vali paasi pa sambi.

¹⁰ iji jili ndavule jilembilue: "nakwale unyakyang'haani nambe jumo.

¹¹ nakwale umuunhu juno ikwelevua nakwale juno ikumulonda uNguluve.

¹² vooni vasyetung'iine, vooni palikimo vasila vufumbue, nakwale juno ivomba inono nambe

jumo.

¹³ amakalo ghavo je mbiipa jino ndindule imili
savo sidesa, isumu ja njoka jili mumalomo ghave.

¹⁴ amalomo ghave ghamemile ulughuno nu
vuvafi.

¹⁵ amaghulu ghave ghali luvilo kukung'a
idanda,

¹⁶ uvunangifu nu lupumuko fili mu sila saave.

¹⁷ avaanhу ava navakagwile isila ja lwitiko.

¹⁸ kusila vwoghoifi vwa Nguluve pa maaso
ghave.

¹⁹ lino tukagula kyokyonи kino indaghilo jijova,
jijova na vala vano mu ndaghilo. kwe kuuti
kudinda amalomo ghooni, ni iisi jooni jive nu
vutavike kwa Nguluve,

²⁰ nu lu lwe lwakuva kusila m'bili ghuno
ghuvalilua ikyang'haani ku maghendele gha
ndaghilo pa maaso ghake. ulwakuva kukilila
indaghilo vukwisa uvukagusi vwa sambi.

²¹ neke lino kisila ndaghilo ikyang'haani ja
Nguluve jino jikagulike. jilyajovilue ku ndaghilo
na vavili,

²² ijio je kyang'haani ja Nguluve kukilila
ulwitiko mwa Kilisite Yesu ku vitiiki vooni,
lwakuva kusila tofauti.

²³ ulwakuva vooni vavobile uvuhosi, na
kupelelela vwimike vwa Nguluve,

²⁴ vavalilue ikyang'ahhani ja vuvule ku vumosi
vwake ku sila ja vupoki vuno vuli mwa Kilisite
Yesu.

²⁵ ulwakuva uNguluve alyamwumisie uKilisite
Yesu ava lusambanio ku sila ja lwitiko ku danda
jake. alyamwumisie uKilisite hwene mulolelesi

varumi uvwandulilo vwa 3:26 x varumi uvwandulilo vwa 4:3

ghwa kyang'haani jake, ulwaluva kukuvulekesia
uvuhosi vuno vwa kilile

²⁶ ku lugudo lwake. aghu ghoni ghalyahumile
neke kuvonesia ikyang'ani jake unsiki ughu
ghwa lino. neke lulyale kuuti awesie kujivonesia
jujuo kuva nyakyang'haani, na kuvonesia kuuva
kumuvavalila umuunhu ghweni ku lwitiko mwa
Kilisite Yesu.

²⁷ kulikughi kukughinia? kuvikilue lubale. ku
vwalo vuliku? uvwalo vwa maghendele? Ndali!
neke ku vwalo vwa lwitiko.

²⁸ lino tumalikisia kuuti umuunhu ivalilua
ikyang'ani ku lwitiko kisila maghendele gha
ndaghilo.

²⁹ neke uNguluve ghwe Nguluve ghwa
vayahudi veene? pe umwene naghwe Nguluve
ghwa vaanhu vooni? Ena!, na vange vope.

³⁰ nave je lweli Nguluve ghwe jumo, iku-
valila ikyang'ani vano vadumulua ku lwitiko,
na vano navadumulivue ku sila ja lwitiko.

³¹ pe usue tukujikana indaghilo ja lwitiko?
Ndali! ku nsana ku aghuo usue tukujitika
indaghilo

uvwandulilo vwa 4

¹ tutisagha kiki kange kuuti uAbulahamu un-
haata ghwitu ku lwa m'bili avonike?

² ulwakuva nave uAbulahamu alyavalilue
ikyang'haani mumaghendele, aale iva nulwa
kwighinia, neke napavulongolo pa Nguluve.

³ neke amalembe ghti ndani?" uAbulahamu
alyale ikumwitika uNguluve kange vakam'balila
kwa mwene kuuva kyang'haani"

⁴ lino kwa muunhu juno ivomba imbombo, uluhombo lwake naluvalilua kuuva vumosi, looli luva lideni.

⁵ neke kwa muunhu juno naivomba imbombo kange ikumwitika umwene juno am'balile ikyang'haani juno nsila vupoki, ulwitiko lwa muunhu ujuo lulvalilua kuuva kyang'haani.

⁶ uDavidi ijoba isa lufunyo kwa muunhu juno uNguluve am'balile ikyang'haani kisila maghendele.

⁷ akati, "vafunyilue vala vano uvuhosi vwave vusaghilue na vano isambi saave sikupikilue.

⁸ afunyilue umuunhu jula juno uMutwa naim'balila isambi".

⁹ pe ulufunyo ulu lwa vala vano vadumulivue ingola veene, neke nambe ku vala vano navadumulivue ingola saave? ulwakuva twiti, "kwa Abulahamu ulwitiko lwake luvalilue kuuva lwa kyang'haani".

¹⁰ pe lukavalilue ndani? unsiki uAbulahamu lyale ku ludumuluo, nambe ye akyale kudumulua? najilyale kuvudumulua looli kuvudumulua.

¹¹ uAbulahamu alyupile ikivalilo kya kudumulua. iki kilyale kye kivalilo kya kyang'haani ja lwitiko luno alyale nalwo ye akyale kudumulivua. amahumile gha kivalilo iki kwe kuuti alyavombike kuuva nhaata ghwa vooni vano vikwitika, nambe nave navalii muvudumulua. iji jili nu vufumbue kuuti ikyang'haani jilivalilua ku veene.

¹² iji jili nuvufumbue kuuti uAbulahamu alyavombike nhaata ghwa vadumulua veene looli kange ku vala vano vikusivigilila isajo va nhaata ghwitu uAbulahamu. na ulu lwe lwitiko

luno alyale nalwo ku vano navadumulivue.

¹³ ulwakuva najilyale ku ndaghilo kuuti ulufingo lukapelilue kwa Abulahamu nu vuholua vwake, ulufingo ulu ulwakuva viiva vahaasi va iisi, pe jilyale kukilila ikyang'haani ja lwitiko.

¹⁴ ulwakuva ndeve avandaghilo vala vevahaasi ulwitiko lulu lwa vuvule, nu lwitiko lukaniilue.

¹⁵ ulwakuva idaghilo jileta ing'alaasi, neke pala pano pasila ndaghilo kange nakwele kusita kukwitikila.

¹⁶ mu lulu jihumila ku lwitiko, neke luve ku vumosi, amahumile ghake ulufingo luvoneke ku vuholua vwoni, na vaholua ava na vevala veene vano vikagula indaghilo liilo na vala vano ve va lwitiko lwa Abulahamu. ulwakuva umwene ghe nhaata ghwitu twevoni,

¹⁷ nave jilembilue kuuti, "nikupelile uve kuuva nhaata ghwa iisi nyinga" uAbulahamu alyale mu lwitiko lwa jula juno alyale mwitiki, kuuti, uNguluve juno ikuvapela avafue uvwumi na kukuvapela sooni sino vasila neke vavisaghe naso.

¹⁸ nambe kuuva nasa sooni, uAbulahamu ku lukangasio alyamwitikile uNguluve ku fighono fino fikwisa. pe lino akava nhaata ghwa iisi nyinga, kuling'aana na kila kino kilyajovilue", fye luliva uluholuo lwako.

¹⁹ umwene naalyale m'bote vote ku lwitiko. uAbulahamu alyajovile jujuo kuuti um'bili gh-wake ghulyafwile - alyale ma maaka kuvelelela kijigho. kange akiting'ine ku vufue vwa lileme lya Sala.

²⁰ neke ulwakuva ulufingo lwa Nguluve, uAbulahamu nakabuhilile kukwitika. pe akaponekisivue ingufu ku lwitiko na kukumughinia uNguluve.

²¹ alyale ikagula ikyang'haani ku kila kino uNguluve akafingile alyale ni ngufu sa kuvomba.

²² pe lino iji jope jilyavalilue kuuva je kyang'haani.

²³ lino najilyalembilue ku vufumbue vwake lwene kuuti jilyavalilue kwa mwene.

²⁴ jilyalembilue vwinila jiiu kange. vano vavikilue kuvalilua ikyang'haani usue twe viitiki kwa mwene juno alyansiluile uMutwa ghwitu uYesu kuhuma kuvalilua.

²⁵ uju ghwe juno uNguluve alyamwumisie vwinila uvuhosi vwitu na kusyukulivua neke tupate kuvalilua ikyang'haani.

uvwandulilo vwa 5

¹ ulwakuva tuvalilue ikyang'haani ku sila ja lwitiko, tulinulutengano lwa Nguluve ku sila ja Mutwa ghwitu Uyesu Kilisite.

² kukilila umwene usue tuli ninafasi ku sila ja lwitiko mu vumosi uvu vuno nkate jake tukwima. tuhovokela ulukangasio luno uNguluve ikitupela vwinila pa mbele, ulukangasio luno tutangana mu vwinike vwa Nguluve.

³ na lye ili lyene, kange tuhovoka mu lupumuko lwitu. tukagula kuuti imhumhuko sihola ulugudo.

⁴ ulugudo luhola kukwitika na kukwitika kuhola ulukangasio vwinila pambele.

⁵ ulukangasio ulu nalukutudenza inumbula ulwakuva ulughano lwa Nguluve luli nkate mu moojo ghitu kukilila uMhepo uMwimike juno uNguluve alyamwumisie kulyusue.

⁶ pano tulyale vavotevote, mu n'siki ghula ghula uKilisite alyawile vwinila avahosi.

⁷ ulwakuva lwumu umuunhu jumo kuufua vwinila unya kyang'haani. ulu kwekuuti, pamonga umuunhu ale ighela kuua vwinila umuunhu umugholofu.

⁸ neke uNguluve atuvonisie ulughano lwake kulyusue ulwakuva unsiki ghuno tulyale vanya sambi uKilisite alyafwile vwinila jitu.

⁹ pepano kukila ghoni lino ulwakuva tuvalilue ikyang'haani mu danda jake ku ilio tupokua kuhuma mu ng'alaasi ja Nguluve.

¹⁰ ulwakuva nave unsiki ghuno tulyale valugu uNguluve alyatusambanisie ku sila ja vufue vwa n'swambe, kanono fijo ati atusambinie tupokua ku vnumi vwake.

¹¹ na lwe ulu lwene, looli kange tuhovoka kwa Mutwa Yesu Kilisite, kukilila umwene lino twupile ulusambanio ulu.

¹² pe lino, nave kukilila kwa muunhu jumo uvuhosi vulingile mu iisi, kusila iji uvufue vulingile kusila ja sambi, nu vufue vukakwilana ku vaanhoo vooni, ulwakuva vooni valyatendile isambi.

¹³ ulwakuva kuhanga isambi jilyale pa iisi, neke isambi najivalilue pano kusila ndaghilo.

¹⁴ nambe lino, uvufue vulyatemilue kuhuma uAdamu naju Moose nambe ku vala vano navalayavombie uvuhosi ndavule uAdamu

naalyale mwitiki juno ghwe kihwani kya jula
juno ikwisa.

¹⁵ neke nambe lino, ilitekelo lya vuvule
naghwe nkole. ulwakuva nave mu nkole ghwa
jumo vinga valyafwile, lunono kukila uvumosi
vwa Nguluve ni litekelo ku vumosi vwa muunhu
jumo, uYesu Kilisite vughinile kukwongeleta ku
viinga.

¹⁶ ulwakuva ilitekelo naghe mahumile gha jula
juno alyavombile isambi. ulwakuva ku lubale
ulunge uvuhighi vwa ng'alasi vulisile ku nkole
ghwa muunhu jumo neke ku lubale ulunge
ikipeelua kya vuvule kino kihuma kwa kuvalilua
ikyang'haani kilisile ye amakole minga.

¹⁷ lwakuva nave ku nkole ghumo, uvufue
vulyatemilue kukilila jumo, kukila kyongo vala
vano vilkwupila uvumosi vwinga palikimo
ni kipeelua kya kyang'haani vilitema kukilila
uvwumi vwa jumo, juno ghwe Yesu Kilisite.

¹⁸ pe lino, nave kukilila unkole ghumo ghwene
vooni valyisile ku vuhighi, nambe ulakuva ombombo
jimo ija kyang'haani kulisile kuvalilua
ikyang'haani ja vwumi ku vaanhу vooni.

¹⁹ ulwakuva nave kuki kukwitikalila isambi
sa muunhu jumo vinga vavombilue kuva
vanyasambi, kange uvwitiki vwa muunhu jumo
vinga vivombua kuva vanyakyang'haani.

²⁰ neke indaghilo jikingile palikimo, neke kuuti
unkole ghuwesi kukwilana. neke pala pano
isambi jikakililile na kuva nyinga, uvumosi
vukengelelile nambe kukila.

²¹ ulu lulyahumile neke kuuti, ndavule isambi
fino jilyatemile ku vufue pepano na vuvumosi

ndeponu vutema kukilila ikyang'haani vwimila
uvwumi vwa kusila na kusila kukilila uYesu
Kilisite uMutwa ghwitu.

uvwandulilo vwa 6

¹ pe tuti kii lino? tughendelele mu vuhosи neke
uvumosi vwongelete?

² Ndali. usue twevano tufwile mu sambi,
ndeponu tukukala kange mu uluo?

³ pe namukagula kuuti vala vano vofughue
mwa Kilisite pe vofughue kange muvufue
vwake?

⁴ tulyasililue palikimo nu mwene kukilila ul-
wofugho mu vufue. ulu lulyavombike neke kuuti
ndavule uNguluve vule alyasyuluke kuhuma
kuvafue kukilila uvwimike vwa Nhaata, neke
kuuti najusue ndeponu tughendagha mu vwumi
uvupyua.

⁵ ulwakuva nave tulunganisivue palikimo nu
mwene mu kihwanikisio kya vufue kyake, kange
tulunganisivua mu vusyukue vwake.

⁶ usue tukagula kuuti uvumuunhu vvitu
vwa pakali vulyapumwike palikimo nave, neke
kuuti um'bili ghwa sambi ghunangike. ulu
lulyahumile kuuti, natungaghendelelaghe kuva
vasung'ua va sambi.

⁷ umwene juno afwile avombilue kuuva
nyakyang'haani kuling'ana ni sambi.

⁸ neke nave tufwile palikimo nu Kilisite, tuk-
witika kuuti, tukukala palikimo naghwo.

⁹ tukagula kuuti uKilisite asyululivue kuhuma
ku vafue, na kuuti namfue kange. uvufue
navungamuvungilile kange.

¹⁰ ulwakuva ku mhola ja vufue alyafwile mu sambi, alyafwile lwa kamo kene vwimila vooni. nambe lino, uvwumi vuno ikukala, ikukala vwimila Nguluve.

¹¹ ku sila jijijo, najumue kange lunoghile kukujivalila kuva vafue mu sambi, looli vwumi kwa Nguluve mwa Kilisite Yesu.

¹² ku uluo isambi naginga ghutemaghe um'bili ghwako neke kuuti ukunuaghe kukusitika inogheluo saake.

¹³ nungahumiaghe imbale sa m'bili ghwako ku sambi ndavule ifkong'hoole ifisila kyang'haani, looli mujihumiaghe jumue kwa Nguluve ndavule vano vwumi kuhuma kuvufue. kange muhumia-
ghe imbale sa mavili ghinu hwene fikong'hoole
fya kyang'haani kwa Nguluve.

¹⁴ namungajamulaghe isambi jikutemaghe. ul-
wakuva namulipaasi pa ndaghilo, looli paasi pa
uvumosi.

¹⁵ pe kiki lino? tutende isambi ulwakuva
natulipaasi pa ndaghilo looli paasi pa vumosi?
Ndali.

¹⁶ namukagula kuuti kwa mwene juno mukujihumia jumue hwene vavombi, ghwemwene
juno umue muuva vavombi vake, umwene juno
munoge hile kukumwitika? iji je lweli nambe
nave umue mulivasung'ua ku sambi jino jiku-
vatwalila ku vufue nambe vasung'ua va vvitiki
vuno vukuvatwalila ku kyang'haani.

¹⁷ neke ahongesivuaghe uNguluve! ulwakuva
mulyale vasung'ua va sambi, neke mwitike ku
mwoojo ghwoni ndavule mupelilue imbulanisio.

¹⁸ muviklue mulumuli kuhuma mu sambi,

muvikilue vasung'ua va kyang'haani.

¹⁹ nijova ghwene muunhu ulwakuva ja mavotevote gha mavili ghitu.

²⁰ ulwakuva ndavule mulyahumisie ifilungilo fya mavili ghinu kuva vasung'ua va vulamafu nu vuhos, mu lululuo muhumiaghe ifilungilo fya mavili ghinu kuva vasung'ua va kyang'haani ku luvalasio. ulwakuva ye muluvasung'ua va sambi mulyale lumuli kutali ni kyang'haani.

²¹ ku nsiki ughuo, mulyale ni meke jiliku ku mbombo sino lino muvona soni? ulwakuva amahumile gha mbombo isio vwe vufue.

²² neke ulwakuva lino muvombilue lumuli ni sambi kange muvombike kuuva vasung'ua va Nguluve, muli ni mheke vwimila uluvalasio. uluhumilo vwe vwumi vwa kusila na kusila.

²³ ulwakuva uluhombo lwa sambi vwe vufue, looli ilitekelo lya vuvule lya Nguluve vwe vwumi vwa kusila na kusila mwa Kilisite Yesu uMutwa ghwitu.

uvwandulilo vwa 7

¹ neke namukagula vanyalukolo vango {ulwakuva nijova na vaanh vanovikujikagula indaghilo}, kuuti indaghilo jikuntema umuunhu pano iva mwumi?

² ulwakuva un'dala junotolue apinyilue ni ndaghilo kwa mughos ghwake pano iiva mwumi, neke nave umughos ghwake ifua iiva hulu kuhuma mu ndaghilo ja vutolue.

³ pe lino unsiki ghuno umughos ghwake ale mwumi nave ikukala nu mughos ujunge, ikemelua muvwafu. neke nave umughos kwake

angafue alihulu kuhuma mu ndaghilo, pe naiva m'bwafu nave ikukala nu mughosu uunge.

⁴ pe lino vanyalukolo vango, jumue kange mulyavombilue vafue mu ndaghilo kusila ja m'bili ghwa Kilisite. luli ndiki neke mupate kulunganisia nujunge, kwa mwene junu akasiluliyue kuhuma ku vafue neke tuwesie kukumuholela uNguluve imheke.

⁵ ulwakuva ye tulyale mu lwa m'bili inogheluo sa sambi sika sisimulivue kuhuma mifilungilo fya mavili ghitu ku sila ja ndaghilo na kuvuhola imheke mu vufue.

⁶ neke lino tudindulivue kuhuma kundaghilo. tujifwilile ihali jila jinojatupingagha, neke tupate kutumika mu hali ja Mhepo uMwimike, sio ku hali ija pakali ja malembe.

⁷ tuti kiki? indaghilo je sambi? Ndali! nambe lino, nanale nikagula isambi najale jivisaghe ku sila ja ndaghilo. ulwakuva nanalejikagula u ndavule indaghilo najale jjovva, "nunganoghuaghe"

⁸ neke isambi jilyapatile inafasi ku lulaghilo lula kange jikaleta mu mwoojo ghwango uvunogheluo vwoni ulwakuva isambi kisila ndaghilo ijio jifwile.

⁹ najune nilyale mwumi muvwandilo kisila ndaghilo, neke lwati lwisile ululaghilo lula isambi jikapata uvwumi, najune nikafua.

¹⁰ ululaghilo lula luno lwale luleta uvwumi lukasyetwiwe kuuva vufue kalyune.

¹¹ ulwakuva isambi jilyapatile inafasi ku lulaghilo lula lukanisyangagha. kukilila ululaghilo lula lukanibuda.

¹² pe indaghilo vwe vvimike nu lulaghilo lula vwe vvimike vwa kyang'aani nu vunono.

¹³ pe lino lila lino linono vwale vufue kulyune? nalungavisaghe nahele ku fighono fyoni. neke kuuti isambi jivoneka kuva je sambi kyongo kukilila ilinono lila, jikaletile uvufue nkate jango. ili lilyale kuuti kukilila ululaghilo lula, isambi jighinaghe kuva mbivi kyongo.

¹⁴ ulwakuva tukagula kuuti isambi uvuten-gulilo vwake mwe mumwoojo, neke une nilimuunhu ghwa m'bili, vanighusisie paasi pa vusung'ua vwa sambi.

¹⁵ ulwakuva lino nivomba nanikwelevua kyang'haani, ulwakuva lila lino ninoghelua kuvomba, nanivomba, na lilia lino likalasia lyelyene nivomba.

¹⁶ neke nave ningavombe lila lino nani-lighanile, niva nikwiting'ana ni ndaghilo ja kuva indaghilo je nono.

¹⁷ neke lino na je numbula jango jene jino jivomba aghuo, looli isambi jino jilinkate jango.

¹⁸ ulwakuva nikagula kuuti, nkate ja m'bili ghwango nalikukala lino linono, ulwakuva ulunogheluo lwa lino linono lulinkate jango, neke nanivomba.

¹⁹ ulwakuva ilinono lila lino nivaghile kuvomba nanikulivomba, looli ilihosi lino nani-lighanile lyelyene nivomba.

²⁰ lino nave nivomba lila lino nanilighanile na nene june nejuno nivomba, looli je sambi jino jikukala n'kate jango.

²¹ nikagwile kange kuuti mwevule uvutavike nkate jango uvwa kuvomba lino linono, neke

kyang'haani uvuhosi vuli nkate jango.

²² ulwakuva nikujihovokela indaghilo ja Nguluve ku vu muunhu uva nkate.

²³ neke nikuvwagha uvutavike vuno navwevene mufilungilo fya m'bili ghwango. naji-lutana nu vutavike uvupya muluhala lwango. jikunivomba une kuuva nsung'ua kuvutavike vwa sambi jino mwejili mufilungilo fya m'bili ghwango

²⁴ une nene muuunhu nyalusukunalo! ghweveni juno kyale ikumoka mu m'bili ughu ghwa vufue?

²⁵ neke luhongesio kwa Nguluve kwa Yesu Kilisite Mutwa ghwitu! pe lino. une kuluhala lwango nikujivombela indaghilo ja Nguluve. looli ku m'bili nikuvuvombela uvutavike vwa sambi.

vwandulilo vwa 8

¹ pe lino kusila vuhighi vwa ng'alasi ku vala vano vali mwa Kilisite Yesu.

² ulwakuva uvutavike vwa Mhepo ghwa vwumi vula vuno vuli mwa Kilisite Yesu kuni-vomba une kuva nu vwavuke kutali n vutavike vwa sambi nu vufue.

³ ulwakuva kila kino indaghilo jilyakunilue kuvomba ulwakuva jilyale mbotevote ku m'bili, uNguluve alyavombie. alyansung'ile umwana ghwake umughanike ku kihwni kya m'bili ghwasa sambi kuuti ave litekelo, kange akajihigha isambi ku m'bili.

⁴ alyavombie ndikio neke kuuti indaghiso sa ndaghilo sivombeke nkate jitu, usue twe-

vano natuluta kulwa kuvingilila isa m'bili looli
kuvingilila imbombo sa Mhepo uMwimike.

⁵ neke vala vano vikughuingilila um'bili, vis-
agha isa m'bili, looli vala vano vikum'bingilila
uMhepo uMwimike visagha imbombo isa Mhepo
uMwimike.

⁶ ulwakuva uvufumbue vwa m'bili vwe vufue,
looli uvufumbue vwa Mhepo vwe vwumi nu
lutengano.

⁷ ulu lwe lwakuva uvufumbue vuła vwa m'bili
vwe vulugu kyanya ja Nguluve, ulwakuva na-
jikwitika indaghili ja Nguluve, nambe ndeponu
jikunua kukujitika.

⁸ vala vano vikughuingilila um'bili navilesia
kukumunoghela uNguluve.

⁹ nambe lino, namuli mulwa m'bili looli mwa
Mhepo, nave lweli kuuti uMhepo ghwa Nguluve
ikukala nkate jinu. neke nave umuunhu nsila
Mhepo ghwa Kilisite umwene na ghwake.

¹⁰ nave uKilisite alinkate jinu, um'bili ghufwile
mu mbombo sa sambi looli umwoojo ghwe
mwumi ku mbombo sa kyang'haani.

¹¹ nave uMhepo uMwimike ghwa jula juno
alyansiluile uYeesu kuhuma kuvalue kukukala
nkate jit, umwene jula juno alyansiluile Uki-
lisite kuhma ku vafue ilikughapela amavili
ghinu uvufue kuuva muumi kusila ja Mhepo
uMwimike ghwake. juno ikukala nkate jinu.

¹² pe lino, vanyalukolo vango usue tuli tuda-
jivua, neke nakwekuti ku m'bili kuuti tulikukala
mu lwam'bili.

¹³ ulwakuva nave tukukala mu lwa m'bili
mulipipi pifua, neke nave mukughaleka am-

aghendele gha m'bili kwa Mhepo pe mulikukala.

¹⁴ ulwakuva ndavule vinga vilongosivua nu Mhepo uMwimike ghwa Nguluve, ava ve vaanha va Nguluve.

¹⁵ ulwakuva namukupile umwoojo ghwa vusung'ua nambe mumwoghope. pepano, mukupile umwoojo ghwa kuvombua kuva vaanha vano kwa mwene tulia, "Abba, Nhaata!"

¹⁶ uMhepo jujuo ilola palikimo na moojo ghitu kuuti tuli vaanha va Nguluve.

¹⁷ nave tuli vaana, pe tulivahaasi kange. vaahaasi va Nguluve. najusue tulivahaasi palikimo nu Kilisite nave lweli tupumuka nu mwene neke tupate kughinisivua palikimo numwene.

¹⁸ ulwakuva nivalila imhumhuko sa nsiki ughu kuuva nakinu ningaling'anisie nu vvimike vuno vulufunulivua kulyusue.

¹⁹ ulwakuva ifinya vwumo fyoni filolelela ku vunoghelua vwinga kufunulivua kwa mwana ghwa Nguluve.

²⁰ ulwakuva uvuvumbi vulyakemelilue paasi pa vukanua, pe nakwekuti ku gila jake, neke vvimila jake umwene juno alyavikemelile. mwe mu luhuvilo.

²¹ kuuti uvuvumbi vuvuo vwope vulivikua mu vwavuke na kuhumisivua mu vusung'ua vwa vunangivu na kukwingisivua ku vwavuke vwa vvimike vwa vaanha va Nguluve.

²² ulwaluva tukagula kuuti uvuvumbi vwope vutama na kupumhuka vuvali palikimo nambe lino.

²³ na uluo lwene, neke najusue twevanya matekelo gha Mhepo uMwimike - najusue kange

tutamua ku numbula situ, kughula kuvombua
kuuva vaanha, kuuti uvupoki vwa mavighili
ghitu.

²⁴ ulwakuva kwekwa luhuvilo ulu
tukavangilue. neke ikinu kino kihuivilua
kingavoneke, hwene kisila luhuvilo kange,
ulwakuva ghweveni jula junio ikukihuvila kila
kino ikukyagha?

²⁵ looli tungakihuvilaghe ikinu kino
natukukyagha tukukighula ku sabuli.

²⁶ mu lululo, uMhepo uMwimike ikututanga
mu vuvotevote vvitu. ulwakuva natukakagwile
kukufunya ndavule tunoghile, neke uMhepo
jujuo ikutufunyila kwa kutamua kusila nambe
kujovua.

²⁷ ghwope junio ikughalola amoojo ghitu iku-
lukagula uluhala lwa Mhepo, ulwakuva ikufunya
vwinila jave vano vitike kuling'hana na lughano
lwa nguluve.

²⁸ najusue tukagula kuva ku voni vanova-
mughanile uNguluve, umwene ivomba im-
bombo soni palikimo nu vugholofu ku vooni
vanovakemelilue ku gila jake.

²⁹ ulwakuva voni vala vano alyavakagwile
kuhuma mumaleme gha vang'iina, kange aly-
vatavwile kuhuma mumuvwandilo valing'ane ni
kighwani kya mwana ghwake, neke umwene
ave muholua ghwa kwanda mu vanyalukolo
vamonga vinga.

³⁰ na vala vano alyavatavwile kuhuma
muvwandilo avuo alyavakemelile kange. na
vala vano alyavakemelile, avuo alyavavalile
ikyang'aani. na vala vano alyavavalile

ikyang'haani avuo kange a

³¹ pe tujove kiki lino ku agha? nave uNguluve ali ulubale lwitu ghweveni juno alinkyanya jitu?

³² umwene juno naikumuleka umwana ghwake mwene, looli alyamwumisie vwimila jitu twevoni ikutuleka ndani kukutusighilila ni mbombo sooni palikimo nu mwene,

³³ ghweveni juno ikuvahigha avakemelua vwa Nguluve?

³⁴ uNguluve ghwenya kuvavalila ikyang'haani. ghweveni juno ikuvahighila ingalasi? uKilisite Yesu ghwejuno alyafwile vwimila jitu, na kukila aghuo umwene kange alyasilulivue. ghwope itema palikimo nu Nguluve, kangejuno ikutufunyila usue.

³⁵ ghweveni juno ikutivika patali nu lughano lwa Kilisite? njaala, mhumhuko, njaala, vuvule kisila kufwala, vwoghozi nambe vubamba?

³⁶ ndavule jalembilue," ku luvumbulilo lwako tubudua imwisi jooni. tulyavalilue ndavule ing'hoolo sa kuhinjua".

³⁷ mu isi sooni usue tu li kukila vanovisinda kwa mwene juno alyatughanile.

³⁸ ulwakuva nivavulile kuuti nambe vufue, nambe uvwumi, nambe nyamHola, nambe vutavulua, nambe ifinu fino pwefile, nambe ifinu finofikwisa, nambe ingufu,

³⁹ na mbe ghano ghali kukyanya, nambe ghano ghali paasi, nambe ikidimua kyokyoni, nakingawesie kukutuvika patali nu lughano lwa Nguluve juno ghwe Kilisite Yeesu Mutwa ghwitu.

uvwandulilo vwa 9

¹ nijova isa lweli mwa Kilisite. nanijova uvudesi, uvufumbue vwango vulola palikimo nune mwa Mhepo uMwimike,

² kuuti ali nulusukunalo lukome nu lulemasio luno nalusiala nkate ja mwoojo ghwake.

³ nale ninoghelua kuuva une nemwene kughunivua na kuseghusivua kutali nu Kilisite vwimila avanyalukolo vango, vala va munyumba jango ku m'bili.

⁴ aveene ve va Silaeli. vano vali nuvwaku-vombeka kuuva vaanha va ywimike vwa lugaghilona matekelo gha ndaghilo, kunfunya un-guluve nu lufingo.

⁵ avene ve valongosi vano uKilisite iisile ku vukoola kukughufwala um'bili ughu juno umwene ghwe Nguluve ghwa fyooni. ghwope aghinuaghe kuvusila na kusila. Ameni.

⁶ neke nakwekuuti ulufingo lwa Nguluve lukanilue kuvombeka. Iwakuva na muunhu ghweni juno ali ku Isilaeli ghwe Msilaeli ghweghwene.

⁷ Ndali nambe ku vuholuo vwa Abulahamu kuuva vaanha vake kyekyene. neke kwe kukillia uIsaka uvuholuo vwako vulikemelia”.

⁸ ulu kwekuuti, avaanha va mb'ili na vaanha va va Nguluve. neke avaanha va lufingo vilolelelevua kuuva vaanha va vuholuo.

⁹ Iwakuva ili lye lisio lya lufingo: “mu masiki agha nikwisa, Sala ipelua umwana”

¹⁰ na lye ili lyene, neke uRebeka ye apatile uvukunue kwa muunhu jumo, uIsaka ubaba ghwitu,

¹¹ kuuti avaanha ye navaholilue kange alyakyale kuvomba lyolyoni lila ilinono nambe

ilivivi, neke kuuti igila ja Nguluve kuling'ana nu vutavusi lyime, nambe ku maghendele, neke vwimila kwa jula juno ikemhela.

¹² jikajovilue kwa mwene kuuti, "umbaha ukum'bombelagha un'debe".

¹³ ndavule jalembilue: "uYakovo nilyamughanile, neke uEsau nankalalagha.

¹⁴ pe tutisagha kiki kange? pe kuli nu vuhosí kwa Nguluve? Ndali!

¹⁵ ulwakuva ijoba kwa Moose, kuuti, Niiva nu lusaghilo kwa jula juno niiva ninsaghile, kange niiva nulusungu kwa jula juno niiva ninsungile"

¹⁶ pe lino na kwekuuti kwa jula juno ilonda nambe kwa jula juno ikimbila. neke vwimila Nguluve juno isoona lusaghilo.

¹⁷ ulwakuva amalembe ghti kwa Falao, "mugila iji jino jinoghile nilyakutosisie, neke kuuti nisone ingufu sango kulyuve, kange neke kuuti ilitavua lyango lipulisivue mu iisi sooni"

¹⁸ pe lino, uNguluve iva nulusaghilo kwa ghwoghwoni juno amughanile, na kwa juno ikumughana, nyamajegho.

¹⁹ pe ghuliti kulyune, "kiki nifikughwagha unkole? ghwe veeni juno alyavaghile ku nogheluo saake?

²⁰ kinsana kyake, uve veve muunhu muki ghejuno ghukwamula mulwa kupingana nu Nguluve? kuli ningufu sosoni ku kila kino kivumbilue kuuti m'bumbi, "kiki ulyanivumbile une ndiki?"

²¹ pe um'bumbi nsila kyang'haani ku lihangá kutenda ikyombo kino kinoghile kya kutumila kuhumilanila ni lihangá lilalila, ni kyombo

varumi uvwandulilo vwa 9:22 xxviii varumi uvwandulilo vwa 9:30

ikinge ikyakutumila jaatu?

²² ndani nave uNguluve junu ndeponu ivonesia ing'alasi jake na kuvonesia ingufu jake kukagulika, akikalile ku lugudo lwa kukwila ifikong'hoolo fya ng'alasi fino filyavikilue neke kubuda?

²³ ndani nave alyavombile ndiki neke kuuti avonesie uvwinga vwa vwimike vwake kyanya ja fikong'hoolo lusungu, fino alyalinganisie vwimila uvwimike?

²⁴ ndani ndeve alyavombile ndiki kange kulyusue, junu kange alyatukemelile nakwekuti kuhuma kuvaYahudi vene neke kange kuhuma ku vaanhу ava pa iisi.

²⁵ ndavule fino ijova kange ku Hosea: nilikuvakemhela avaanhу vango vano navalyale vango, nu mughanike ghwake junu nalyale mughanike.

²⁶ kange jiliiva kuuti, pala panojikajovilue kuveene, umue namuli vaanhу vango' pala vilikemhelua vaanhа vwa Nguluve junu mwumi"

²⁷ uIsaya ikujililila iSilaeli, kuuti, "nave imbalilo ja vaanhа va Silaeli jale jiva hwene lihanga lwa lisumbe, ghiva ghe masala ghano ghilivanguluа

²⁸ ulwakuva uMutwa ilitola ilisio lyake pa iisi, ng'haning'hani na kuvunywilifu.

²⁹ nambe pa vwasio ndavule uIsaya alyajovile kuuti, "ndavule uMutwa ghwa valua lilugu nalyatulekile kunsana uvuholuo vwimila jitу twale tuuve hwene Sodoma kange twale tuvombua hwene Gomola.

³⁰ pe tuti kiki lino? kuuti avaanhу ava pa iisi

vano navalyale vilonda ikyang'haani, valyapatile ikyang'haani ku lwitiko.

³¹ neke iIsilaeli, juno alyalondagha indaghilo ja ikyang'haani naalyajaghile.

³² kiki na uluo? ulwakuva navalyajilondile ku lwitiko, looli ku maghendele. valyakuvile pakyanya pa livue lya kukuvalila,

³³ ndavule dino jilyalembilue, "lola nighonisie ilivue lya kukuvalila ku Sayuni nu mwamba ghwa kukosa. umwene juno ikwitika mu ili nailivona soni.

uvwandulilo vwa 10

¹ vanyalukolo, uvufumbue vwango nu lufunyo lwango kwa Nguluve vwe vwinila vwaave uvuvangi vwave.

² ulwakuva ninola kuuti valinulukangasio vwinila Nguluve, neke na vwinila mu vukagusi.

³ ulwakuva namukagula ikyang'haani ja Nguluve, kange vilonda kujenga ikyang'haani jave veene. navalyale vagholofu ku kyang'haani ja Nguluve.

⁴ ulwakuva uKilisite ghwe vunywiflu vwa ndaghilo vwinila ikyang'haani kwa muunhu ghwensi umwitiki.

⁵ ulwakuvauMoose ilemba kuhusu ikyang'haani jino jikwisa kuhumilana ni ndaghilo: "umuunhu juno ivomba ikyang'haani ja ndaghilo ikukala ku kyang'haani iji".

⁶ neke ikyang'haani jihumilanilana nu lwitiko jiti ndiki, nungajovelaghe mu mwoojo ghwako, 'ghweveni juno ilitogha kukyanya? (kuno kwe kumwisia uKilisite paasi.)

varumi uvwandulilo vwa 10:7 xxx varumi uvwandulilo vwa 10:17

⁷ kange nungajovaghe kuuti, 'veni ilikwingila mu lina?" (kuno kwe kukuntosia uNguluve kuhuma kuafue.)

⁸ neke jiti ndani?" ilisio lili pipi nuve, mumulomo ghwako na mumwoojo ghwako". ilio lye lisio lwa Iwitiko lino tukulipulisia.

⁹ ulwakuva nave umulomo ghwako ghulaata uYeesu kuuti ghwe Mutwa na kukwitika mu mwoojo ghwako kuuti uNguluve ghwe alyansiluile kuhuma kuafue, ghupokua.

¹⁰ ulwakuva ku mwoojo umuunhu ikwitika na kukava ilkyang'haani na ku mulomo ilaata nna kukava uvuvangi.

¹¹ ulwakuva amalembe ghti, "umuunhu ghweni juno amitike nailivona soni".

¹² ulwakuva kusila fotauti kwa muYahudi nu muYunaani. ulwakuva uMutwa jula jula ghwe Mutwa ghwa vooni kange ghwe mofu kuvoni vano vikunkemela.

¹³ ulwakuva umuunhu ghweni juno ikuLikemela ilitavua lya Mutwa ipokua.

¹⁴ lwa ndani ndeponu vikunkemhela umwene juno navamwitike? ndani ndeponu kukwitika ummwene juno navampulike? pe vipulikangha ndani kisila kudalikila?

¹⁵ mu luki pano ndeponu vidalikila, kisila kusung'ua? ndavule jilembilue, "lwandani vule manono amaghulu gha vala vano vipulisia imhola inofu isa lukelo sa mbombo ingolofu!"

¹⁶ neke vooni navakapulikisiagha ilivangili. ulwakuva uIsaya ijoba kuuti, Mutwa ghweveni juno apulike imhola jitu?"

¹⁷ pe lino ulwitiko lukwisa kuhumulanilana na

kupulika, na kupulika ku lisio lwa Kilisite.

¹⁸ neke niposia kuuti, “pe navapulike?” Ena! kyang’haani kyongo. “ilisio Iwave lipulikike kuhuma kunji ku iisi joni, na masio ghave kuluta muvusililo vwa iisi”.

¹⁹ kukila ghooni, niposia kuuti, “pe avaSilaeli navalyyakagwile?” taasi uMoose iti, nikuva-hovesia kukuvavika ivwifu avaanhу vano na iisi, ku sila ja iisi jino jisila vwelevua, nikuvapembela kuhanga mukalale”.

²⁰ nu Isaya nya lukangasio kyongo iti, nikapatikine na vano navakanivingilile. nilyavonike ku vala vano navalyanilondile, “

²¹ neke ku Isilaeli vijova viti, “ifighono fyoni nikagholtisie amavoko ghango ku vano naviti na kuvaanhу avanya moojo muumu”.

uvwandulilo vwa 11

¹ pe niti, neke uNguluve alyavakanile avaanhу vake? nambe padebe. ulwakuva najune kange nili mwiSilaeli ghwa kikolo kya Abulahamu, ghwa kikolo kya Benyamini.

² UNguluve nalyavakanile avaanhу vake, vano alyavamanyile kuhuma mu vwandilo. pe namukagula ililembe liti kiki kuhusu uEliya, ndavule alyansumile uNguluve kyanya ja Silaeli?

³ Ntua vabudile avavili vako vope vanyemwile ilitekelo lyako. nijighe ene ne mwene, vope vinoghua uvwumi vwango”.

⁴ neke ulwamulo lwa Nguluve luti kiki kuveene? “nivike vwinila jango avaanhу imbilima lekela lubale vano navikumfughamilu uBaali”.

varumi uvwandulilo vwa 11:5 xxxii varumi uvwandulilo vwa 11:15

⁵ nambe lino unsiki ughu ghwa lino kange kwevale vano vasighile vwimila vusalusi vwa vumosi.

⁶ neke nave vwe vumosi, sio kange kumaghen-dele,

⁷ pe kiki? imbombo jino uIsilaeli alyale ilonda nakakyaghile looli havakemelua vakakyagha, navange vakaponesevua uvusito.

⁸ ndavule jilyalembilue: “uNguluve avapelile umwoojo ghwa ghano naghilila neke valekaghe kulola, ni mbughulutu neke navangapulikaghe kuhanga umusyughi iji.”

⁹ ghwope uDavidi iti, “leka imesa save sive vwafu, lutengo, lubale lwa kukuvala, na kuhombekesia uluhombo kuvene.

¹⁰ leka aamaso ghaponekesivue ing'iisi neke vakunue kulola. ukaghaghunamisie amasana ghave ifighono fyon”

¹¹ pe nijova, “pe vakuvile nambe kughua?” nalungavisaghe nahele ifighono fyon. pepano kwa kukunua kuveene, uvuvangi vufikile ku iisi, neke vavuo vaponakesivue uvwifu

¹² lino nave kukunua kwave vwe vumofu vwa iisi, pe kalingi pwevuli uvukamilifu kwave kukila.

¹³ na lino nijova numue mwevaanhу va pa iisi. ulwakuva muli vasung'ua va vaanhу va iisi isinge, nikujighinia mu mbombole jango inofu.

¹⁴ ndeponu nikuvaponia uvwifu ku vano valim'bili ghumo nune. pamo ndeponu tukuvapoka vamonga.

¹⁵ ulwakuva nave kukanilua kwave ghe mapuling'ano gha pa iisi, pe luvisagha ndani kuk-

varumi uvwandulilo vwa 11:16 xxxiii varumi uvwandulilo vwa 11:24

wupilua kwave, looli vwumi kuhuma ku vafue?

¹⁶ nave imheke isa kwanda sa kuvikilisia, pe jilivuo inonge ja vutine. nave ghuvikilisia amalela na gha matafi vulevule.

¹⁷ neke nave amatafi ghadumulivue ndavule uve, ilitafi lya museituni ghukavwalilue mu vamonga, nave ulyavombile palikimo na vavo mu malela gha vumofu vwa mseinuni,

¹⁸ nungajighiniaghe ku matafi neke nave ghukughinia na veve ghwejuno ghukughatanga amalela, looli amalela ghikukutanga uve.

¹⁹ pe ghuliti, "amatafi ghakadumulivue neke nipate uvwalua mu limela".

²⁰ lino pe lweli vwimila kuleka kukwitiika kwave vakadumulivue, neke uve ukimile ku lukangafu lwa lwitiko lwako. nungajisaghile juve ghwemwene mu lywa kwighinia kyongo, looli oghopagha.

²¹ ulwakuva nave uNguluve nakaghalekila amatafi gha vutengulilo kange nailikusaghila na-juve.

²² lola himbe amaghendele amaaghholofu nu vukali vwa Nguluve. ku lubale lumo, uvukali vulyisile kyanya ja vaYahudi vano valyaghwile. neke kulubale ulunge uvugholofu vwa Nguluve vukwisa kulyuve, nave ghukukala mu vugholofu vwake. nave na uluo najuve vikukubudila kutali.

²³ nave avene navighendelela kuleka kukwitiika vivyalilila kange. ulwakuva uNguluve aliningufu sa kuvwavyala kange.

²⁴ ulwakuva nave umue mukadumulivue kunji ndavule umseinuni ghwa mulisoli ughwa mu-vutengulilo, pe kusyetuka na kuvyalua mum-

varumi uvwandulilo vwa 11:25 xxiv varumi uvwandulilo vwa 11:34

seituni ghuno nono, nakwekukila kyongo ava Yahudi, vano hwene matafi gha muvuten-gulilo ghano ndeponu ghivwalua kange nkate ja mseinuni gwave vene?

²⁵ ulwakuva vanyalukolo nanilonda muleke kukagula sino sisfisme neke kuuti namungavis-aghe vakoola kwa kusagha kwinu jumue. ulufiso ulu kwe kuuti ulutalamu luhumile ku Isilaeli kuhanga kukamilika kwa iisi kyale kwisile.

²⁶ lino avasilarli voni vilipokua ndavule jalembilue, "kuhuma ku saYuni ilikwisa uMpoki ivusia uvuhosi kuhuma ku Yakovo.

²⁷ nili liiva lipuling'ano palikimo navo, unsiki ghuno kyale nikusivusia isambi save".

²⁸ ku lubale lumo kujova isa livangili vwimila jinu. ku lubale ulunge kuhumilanila nu vutavusi vwa Nguluve, vaghanilue vwimila avaghogholo,

²⁹ ulwakuva ilitekelo nuvukemelo lwa Nguluve nalubadilika.

³⁰ ulwakuva muvwasio umue mulyamuhokile uNguluve, neke lino mwupile ulusungu vwimila uvuhosi kwave.

³¹ ku sila jijijo lino avayahudi ava vahokile. amahumile ghake kwekuuti kuhumila mulusungu luno mulyapelilue umue ndeponu kange mukwupila ulusungu,

³² ulwakuva uNguluve avapinyile avaanhavooni ku vuhosu neke awesie kukuvasaghila voni.

³³ ndavule silivuo mbaha uvomofu nu vukoola nu luhala lwa Nguluve! nasiloleka inyigho sake na kusila sa mwene nasiloleka!

³⁴ ulwakuva ghwe veni junio ikagula uvufumbue vwa Mutwa? nambe ghwe veni umuvungi

ghwake?

³⁵ neke ghweveni juno ampelile kimonga uNguluve, neke ahombue kange?

³⁶ ulwakuva kuhuma kwa mwene, na ku sila ja na kwamwene, ifinu fyoni kwefile. kwamwene kwevule uvwimike kusiala na kusila. Ameni.

uvwandulilo vwa 12

¹ pe lino nikuvasuma vanyalukolo, ku lusungu lwa Nguluve muhumiaghe amavili ghinu kuva litekelo lino nyumi, nyimike, jino jitkilue kwa Nguluve. iji je nyifunyilo jinu inyavufumbue.

² kange namungafwatisiaghe isa mu iisi iji, looli musyetukisivue kwa kuvomba uvufumbue vwinu. muvombaghe ndiki mupate kukagula amaghanike gha Nguluve ghano manono, ghikumunoghela na manywilifu.

³ ulwakuva niti, muvumosi vuno nipelilue kuuti umuunhu ghweni juno ali mulyumue naavaghile kusagha kyongo kyanya jake jujuo kuliko fino jimuvaghile kusagha, looli jimuvaghile kusagha ku vukoola ndavule uNguluve fino ampelile umuunhu ghweni ulwitiko ludebe.

⁴ ulwakuva tuli nifighavo finga mu m'bili ghumo, nafighavo fyoni fivomba imbombo jimo.

⁵ vulevule twevinga tulim'bili ghumo mwa Kilisite, ni fighavo kila jumonga kwa n'jake.

⁶ tuli nifipeelua finga kuling'ana nuvumosi vuno tepelilue. nave ikipeelua kya muunhu vwe vuvili, atengaghe kuling'ana nu lwitiko lwake.

varumi uvwandulilo vwa 12:7 xxxvi varumi uvwandulilo vwa 12:17

⁷ nave ikipeelua kya muunhu je mbombele inofu ghwope avombaghe. nave ujunge ali ni ikipeelua kya kuvulanisia pe avulanisiaghe.

⁸ nave ikipeelua kya muunhu lwe luhuvilo na ahuvisiaghe. nave ikipeelua kya muunhu kuhumia avombaghe ndikio kuvukoola. nave ikipeelua kya muunhu kye kulongosia livombekaghe ku volelesi uvunono. nave ikipeelua kya muunhu lwe lusungu, avombaghe ku lukelo.

⁹ ulughano nalungavisaghe lwa kitule, mukalalaghe uvuhosi, mugadililaghe amagolofu.

¹⁰ ku lughano lwa vanyalukolo mughananaghe jumue kwa jumue isa vukoola, mukolanaghe jumue kwa jumue.

¹¹ kuvomba ku ngufu namungavisaghe voolo isa mumwoojo muvisaghe nuvunoghelia. isa Mutwa mum'bombelaghe.

¹² hovokelagha mu lukangasio luno mulinalwo mufighono fino fikwsa. muvisaghe nulughulo mu mhumhuko sinu. mukalaghe mu nyifunyo.

¹³ muvombaghe palikimo mu vvufumbue vwa vitiki. londagha isila nyinga sa kuvonesia uvukoola.

¹⁴ vasumilaghe ulufunyo vooni vano viku-pumusia umue; vafunyilaghe nambe namungavaghunilaghe.

¹⁵ hovokagha palikimo na vano vahovwike, lilagha palikimo na vano vilila.

¹⁶ muvisaghe nu vumosi vumo jumue kwa jumue. namungasaghaghe kwa kujighinia, neke muvakundaghe avakotofu namungavisaghe nu vukoola mu masaghe ghuinu jumue.

¹⁷ namunga muhombaghe umuunhu ghwensi

varumi uvwandulilo vwa 12:18 xxxvii varumi uvwandulilo vwa 13:4

uvuhosi ku vuhos. muvombaghe inono pa maaaso gha vaanhуooni.

¹⁸ ndeve ndeponu, nave jilyavikilue kulyumue muve nu lutengano na vaanhуooni.

¹⁹ vaghanike namungahombanaghe uvuhosi jumue kwa jumue, neke mujiseghukaghe ing'alasi ja Nguluve. ulakuva jilembilue kuuti, uluhombo lwe lwango; une nihomba, ijoba uMutwa"

²⁰ neke nave ghwe mulugu ghwako ali ni njala, mulisyaghe. nave umilue munywisyaghe. ulwakuva ungavombe ndikio ghukumpalulila amakala gha mwoto pa kyanya pa mutu ghwake"

²¹ nungakunuaghe ku uvuvivi, looli vusinde uvuvivi ku vugholofu.

uvwandulilo vwa 13

¹ inumbula jojoni jivisaghe nu vvitiki ku vutavulua vwa pa nkyanya ulwakuva kusila vutavulua, neke luhumile kwa Nguluve. ni navulua sino pwesili sivikilue nu Nguluve.

² pe lino juno isigha uvutavulua uvuo isiggha ululaghilo lwa Nguluve; vope vano visigha vilik-wupila uvuhighi vwave.

³ ulwakuva avatemi na ve vikwoghofia ku vano vivomba inono, looli ku vano vivomba uvuhosi. pe ghunoghua kuleka ku kwoghopa uvutavulua?

⁴ vombagha sino sinoghile pe ghulighinisivua naso. ulwakuva ghwe m'bombi ghwa Nguluve ghawako vwinila amanono. neke nave ghuvumba issa vuhos, oghopa; ulwakuva naipinda ulubamba kisila nkole. ulwakuva ghwe m'bombi

varumi uvwandulilo vwa 13:5 xxxviii varumi uvwandulilo vwa 13:13

ghwa Nguluve ihombekesia ing'alasi kwa juno ivomba uvuhosi.

⁵ pe jitunoghile uvwitiki, nakwekuti ku ng'alasi jene, looli vwimila uvufumbue.

⁶ vwimila ili kange ghuhomba isongo ulwakuva avanya vutavulua ve vavombi va Nguluve, vano vighendelela kuvomba ili.

⁷ muvahombaghe vooni vano vikuvadaja isongo kwa juno anoghiile kuhombua isongo; isongo kwa juno anoghiile; uvwoghofi kwa juno alinuvwoghofi; iheshima kwa juno anoghiile.

⁸ namungadajivuaghe ikinu kyokyoni kwa muunhu, looli kughanana jumue kwa jumue. ulwakuva umwene huno ikumughana ughwa pa vupipi avombile isa mundaghilo.

⁹ ulwakuva, "naghuli fwafuka anaghulibuda, naghulihija, naghulinoghelua," nave kuli nu lulaghili ulunge kange lulilumo mumasio agha kuuti, "umughanaghe ughwa pavupipi pako ndavele ghukujighana juve".

¹⁰ ulughano nalukumpika umunhu ughwa pavupipi pako. pe lino ulughano vwe vunywilifu vwa ndaghilo.

¹¹ mu ulu ghukagula unsiki kuuti, ghwe nsiki ghwa kuhuma mu tulu. ulwakuva uvuvangi vwitu vuli pipi, kukila unsiki ghwa kwanda ghula, ghuno tulyale vitiki.

¹² ikilo jighendelile ni mwisi jilipipi. tuvike palubale isa mu ng'iisi, pe tufwale ifilwilo fya lumuli.

¹³ tulutaghe lwelwene, ndavule mu lumuli sio kufikulukulu fya vuhosu nu vughasi. natungalutilaghe mu vuvwkafu nambe inogheluo sino nde-

varumi uvwandulilo vwa 13:14 xxxix varumi uvwandulilo vwa 14:6

ponu nasisighua, nakwekuuti ku kituule naambe
vwifu

¹⁴ looli umfwale uMutwa Yesu Kilisite, kange
natungavikaghe inafasi vwimila um'bili mu
noghelu saake.

uvwandulilo vwa 14

¹ mumwupilaghe ghweni juno m'bote vote mu
lwitiko, kisila kuhumia uvuhighi mu masaghe
ghake.

² umuunhu jumonga ali nu lwitiko lwa kulia
kyokyoni, nu junge juno mb'otevote ilila ji nyafu
jeene.

³ umuunhu ghweni juno ilia kila kinu
nangam'benapulaghe umwene juno nailia
ila kinu. nu mwene juno nailila kila kinu
nangumuhighaghe ujunge juno ilia kila kinu.
ulwakuva uNguluve amwupile.

⁴ uve ghewe veeni, uve ghejuno ghuku-
muhigha um'bombi juno ghwe kyuma kya
junge? pe pavulongolo pa Ntwa ghwake kuuti
ikwima nambe kughua. neke itosesivua lwakuva
uMutwa ndeponu ikumwimia.

⁵ umuunhu jumonga ikukinoghua ikighono
kimo kukila ifinge, nujunga ikufinoghua ifighono
fyoni. lino umuunhu asaghe mu luhala lwake
jujuo.

⁶ umwene juno inoghua ikighono, inoghua
ikighono vwimila Mutwa. ghwope juno ilia,
ilia vwimila Mutwa. ulwakuva ikumuhongesia
unguluve. umwene juno nailia ikujisigha kulia
vwimila Mutwa. umwene kange ihumia uluhon-
gesio kwa Nguluve.

⁷ ulwakuva nakwale juno ikukala mu nafasi jake, kange nakwale juno ifua vwimila jake jujuo.

⁸ ulwakuva nave tukukala, tukukala vwimila Mutwa. kange nave tufua, tufua vwimila Mutwa. pe nave tukukala nambe tufua tuli kyuma kya Mutwa.

⁹ ulwakuva je gila uKilisite alyafwile na kukukala kange, kuuti neponu ave Mutwa ghwa vooni avafue ana vwumi.

¹⁰ neke uve, kiki ghuhigha unalukolo ghwako? n juve, kiki ghukum'benapula un'jako? ulwakuva twevoni tulikwima pavulongolo pa kitengo kya vuhighi kya Nguluve.

¹¹ ulwakuva jilembilue, “ndavule vule nikukala” kulyune amafundo ghoni ghilifughama, na lulumili lulihumia ulughinio kwa Nguluve.

¹² pe lino, umuunhu ghweni munlyusue ilihu-mia ikivalilo kyake jujuo kwa nguluve.

¹³ pe lino natungaghendelelaghe kuhighana, neke pepano twamule ndiki, nakwale juno kyale ivika ikikuvasio nambe ulutegho kwa nyalukolo ghwake.

¹⁴ nikagwile na kupulika ma Mutwa Yesu, kuuti kusila kinu kino kilamafu kikio kwe kwajula mwene juno isagha kuva kyokyoní kilamafu. ulwakuva kwamwene kilamafu

¹⁵ nave vwimila kyakulia unyalukolo ghwako isukunala, naghughenda kange mulughano. nungamunanganiaghe mu kyakulia kyako umuunhu juno vwimila jake uKilisite alyafwile.

¹⁶ pe nanilamula amaghendele ghinu amanono

ghalambusia avaanhу kuhighua.

¹⁷ ulwakuva uvutwa vwa Nguluve na vwimila vwa kyakulia na kunyua, looli uvwimila vwa kyang'haani, ulutengano, nu lu keelo mwa Mhepo Umwimike.

¹⁸ ulwakuva umwene juno ikum'bimbela uKilisite ku ulu itikilue kw Nguluve na kuvaanhу.

¹⁹ pe lino, tuvingilile imbombo sa lutengano na sino sikunkangasia umuunhu ujunge.

²⁰ nungananganiaghe imbombo ja Nguluve kwa kulonda ikyakulia. ifinu fyoni kyang'haani finono kyongo, neke kivivi kwa muunhu jula juno ilia na kusababisia umwene kukuvala.

²¹ ke kanono kuvuhila kulia ikidimua nambe kunyua uluhuje nambe kyokyoni kino ku ikio kikunkalasia unyalukolo ghwako.

²² ulwitiko ulu luno ulinalwo uvikaghe nkate jako juve nu Nguluve. afunyilue umuunhu jula juno naikujighigha jujuo ku kila kino ikukyitika.

²³ juno ali nu vwogho fi ahighilue nave ilia, ulwakuva najihumilanila nu lwitiko. na kyokyoni kino nakihumilanila nu lwitiko je sambi.

uvwandulilo vwa 15

¹ lino twevano tuli ni ngufu tunoghile kuku-vutola uvuvote vote vwa vano vavote vote, neke natunoghile kujivelelesia jusue.

² umuunhu ghweni mu lyusue amughanaghe un'jake ulwakuva lwe lunono ku vufumbue vwa kukunkangasia.

³ ulwakuva naju Kilisite nakajiloghelia jujuo neke pepano jilyale ndavule jilembilue

kuuti, "amaligho gha vala vano vakakulighile ghanyaghile une".

⁴ ku kyokyon i kino kilongwile kulembua, kilyalembilue kwa kutuvulanisia ku gila kuuti kukilila ulugudo na kukilila kukangasivua amoojo na malembe twale tuuva nu lukangasio.

⁵ lino uNguluve ghwa lugudo nu lwa kukan-gasia amoojo avapele kuva nu vufumbue vwe vumo kwa muunhu ghweni kuling'ana nu Yesu Kilisite

⁶ awesie kuvomba ndiki kuvufumbue vumo muwesie kukumughinia mu njovale jino un-guluve nu Nhaata ghwa mwana ghwitu uYesu Kilisite.

⁷ pe lino mumwupilaghe ghweni ndavule vule uKilisite alyavupile umue ku vwinike vwa Nguluve.

⁸ ulwakuva nijova kuuti uKilisite avombilue kuva m'bombi ghwa kudumula igola ija m'bili ghwa kidimi kukwimila ilweki ja Nguluve. alyavombie ndiki kuuti ndeponu kuvonesia ulufingo luno lulyahumisivie ku vaNhaata,

⁹ nava pa iisi kukumpaal uNguluve. ku vu-mosi vwake. ndavule vule jilembiluekuuti, "pe lino nihumia ulughinio kulyuve ku iisi simonga na kukwimba ulughinio kulitavua lyako.

¹⁰ kange jiti, "kange hovokagha, umue mwe vaanhnu va iisi, palikimo na vafue vake".

¹¹ kange, "mumughiniaghe uMutwa, mwe vanya iisi mweni; neka avaanhnu ava iisi voni vamughiniaghe umwene".

¹² kange uYesayi akati, "kuliiva nu mhela ghwa Yese nu junge junno ilikwima kutema ku iisi sooni.

varumi uvwandulilo vwa 15:13 xlivi varumi uvwandulilo vwa 15:20

avapanji viiva nuluhuvilo mwa mwene.

¹³ lino uNguluve ghwa luhuvilo avamemesi-aghe ulukelo lwoni nu lutengano lwa kwitika, neke kuuti ndeponu mughine ku luhuvilo ku ngufu sa Mhepo uMwimike.

¹⁴ vanyalukolo vango munidengenie, munidengenie kuuti najumue mumemilue uvugholofu, mdumemilue nu luhala lwoni. nidengilue kuuti, numue ndeponu mukangasianagha mweni.

¹⁵ neke nikuvalembela kulukangasio kyongo mu simonga neke kukuvakumbusia kange, ul-wakuva ikipeelua kino mupelilue nu Nguluve.

¹⁶ ikipeelua iki kilyale kuuti ndeponu nive m'ombi ghwa Yesu kilisite juno alyasung'ilue mu iisi, kujihumia hwene ntemi ghwa livangili lya nguluve. nale niwesia kuvomba ndiki neke kujihumia kwango ku iisi kuve kwitikilue, kuvikilue patali nu Nguluve ku sila ja Mhepo uMwimike.

¹⁷ pe ulukelo lwango luli mwa Kilisite yesu na mumbombo sa Nguluve.

¹⁸ ulwakuva ndeponu naningaghele kujova lyolyoni looli kuuti uKilisite avombile kukillila kulyune uvwitiki vwa iisi. agha ghavombike ku masio na maghendele.

¹⁹ ku ngufu sa fivalilo na gha kukwoghofia kwa ngufu sa Mhepo uMwimike. iji jilwale kuuti kuhuma ku Yelusalemu, na kusyutila kutali ndavule ku Ililik, ndeponu kukujitola kunji ilivangili lwa Kilisite kuvunyilfu.

²⁰ ku sila iji, uvufumbue vwango vwale kupulisia ilivangili, neke na pepala pano uKilisite

varumi uvwandulilo vwa 15:21 xliv varumi uvwandulilo vwa 15:30

ikagulika ku litavua neke kuuti nikunuaghe kujenga uvwalo kwa muunhu ujunge.

²¹ ndavule jilembilue kuuti, “vano kwa mwene vasila mhola sake angise mukumwagha, na vala vano navakampulike vilikunkagula”.

²² pe lino nikasighilue ke kinga kukwisa kulyumue,

²³ neke lino nilinsila lubale lwolwoni mufighavo iifi kange nanogheluagha ku maka minga kukwisa kulyumue.

²⁴ lini jaatu ningakile pano niluta ku Hisipania nihuvila kuvavona. na kuwesia kutwalua ku sila jango palikimo numue, pe baho kyale nihovwike kuyomba lumo numue ku nsiki.

²⁵ neke lino niluta ku Yelusalemu kuvavombela avitiki avange.

²⁶ ulwakuva lulyavanoghile avaanhу va ku Makedinia na ku Akaya kusangula isongo sino sinoghile ku avakotofu vamonga mu vitiki ku Yelusalemu.

²⁷ Ena, jilyale kulughano lwave, kange na ku kyang'haani valyale vasighilua vaave. Iwakuva nave avapa iisi vahangilanile mu mbombo save isa mu mwoojo, voope kange visighilua kuvavombela inofu ku vufumbue vwitu,

²⁸ pe lino unsiki ghuno nivobile ndiki na kuva nulu kwilano lwa mheke iji kuveene, pe niluta mu sila palikimo numue ku Hisipania.

²⁹ nikagula kuuti unsiki nikwisa kulyumue nikwisa ku vunywiflu vwa lufunyo lwa Kilisite.

³⁰ lino nikuvasuma vanyalukolo kwa Mutwa ghwitu uYesu Kilisite na kulughano lwa Mhepo, kuuti muvombaghe palikimo nune mu nyifunyilo siinu ka Nguluve vwinila jango.

varumi uvwandulilo vwa 15:31 xlvi varumi uvwandulilo vwa 16:7

³¹ munisumilaghe kuuti ndeponu nipokua kuhuma kuva Yudea vano naviti. na kuuti imbombele jango ku Yelusalemu ndeponu jupilaghe na vitiki.

³² musuumilaghe kuuti ndeponu nikwisa kulyumue ku lukelo kukilila ulughano lwa Nguluve na kuuva ndeponu nipuma palikimo numue.

³³ nu Nguluve ghwa lutengano avisaghe palikimo numue mweni. Ameni

uvwandulilo vwa 16

¹ nikumuleta kulyumue uFibi ulumbu lyitu juno ghwe m'bombi ghwa tembile jino jili ku Kenkelea,

² juno kuuti ndeponu mukumwupila mwa Mutwa. muvambaghe ndikio ku kino kili nltalama kya vitiki mwimaghe naghwo ku lyolyoni lino iva ilonda ulwakuva umwene alyale m'bombo mbombo ghwa vinga nu vwimila jango june.

³ mwungilaghe uPiliska nu Akila vavomba mbombo palikimo nune mwa Kilisite Yesu,

⁴ vano vakavupumwisie uvwumi vwaave vwimila uvwumi vwango, nikuvahongesia na nene june, looli ku tembile sooni isa pa iisi.

⁵ vahungilaghe ava kutembile jino jilikuveene. mwungilaghe uEpanieto mughanike ghwango, juno ghwe muholua ghwa kwanda mwa Kilisite ku Asia.

⁶ mwungilaghe uMaliya juno avombile im-bombo ku ngufu vwimila jiinu.

⁷ mwungulaghe uAndiniko nu Yunia vamanyani vango kange vadindilua vajango, ve

varumi uvwandulilo vwa 16:8 xlvi varumi uvwandulilo vwa 16:18

va vahilua mu vasung'ua vano valyalongwile
kukunkagula uKilisiye ye nikyale une.

⁸ mwungilaghe uAmpuliatu mughanike gh-wango mwa Mutwa.

⁹ mwungilaghe uUlubayo m'bomba mbombo
palikimo nune mwa Kilisite, nu Sitakisi
mughanike ghwango.

¹⁰ mwungilaghe uApele juno itikilue kwa Kilisite.
vahungilaghe vooni mu nyumba ja Alisitobulo.

¹¹ mwungilaghe uHerodioni manyani gh-wango.
vahungilaghe vooni vano vali mu
nyumba ja Nalikiso, vano vali mwa Mutwa.

¹² mwungilaghe uTilifaina nu Trifosa, vano
vivomba imbombo mwa Mutwa ku ngufu
nyinga. mwaungilaghe uPelisisi mughanike juno
ivomba imbombo kukila mwa Mutwa,

¹³ mwaungilaghe uRufo juno atavulilue mwa
Nguluve nu ngiina na mama ghwango.

¹⁴ mwungilaghe uAsinklito, Flegon, Helme,
Patroba, Helma na vanyalukolo vooni vano vali
palikimo naveene.

¹⁵ nihungile Filologo nu Yulia, uNilea nu lumbulie,
nu Olimpa, na vitiiki vooni vano vali
palikimo naveene.

¹⁶ nihungile umuunhu ghwensi nu lunonelo
ulwimike. itembile sooni sikuvahungila mwa
Kilisite.

¹⁷ lino nikuvasuuma vanyalukolo mu saghaghe
ku avuo vano vitengulisia kupalasana na ifipighi.
viluta kinsana ni mbulanisio sino muvulani-sivue. syetuka muhume ku veene.

¹⁸ ulwakuva avaanhу ndavule ava

varumi uvwandulilo vwa 16:19 xlvi varumi uvwandulilo vwa 16:26

navikum'bombela uKilisite Mutwa, looli amaleme ghave vavuo. ku masio ghave amanono nu luhongesio lwa vudesi vikughasyanga amoojo gha vasila makole.

¹⁹ ku kihwani kya vvitiki vwinu mukunfikila umuunhu ghweni. pe lino nikuvahovokela, neke nilonda umue muvisaghe nu vukoola mu vunono, namungavisaghe nu nkolepavulongolo pa vuhos.

²⁰ uNguluve naidila kukum'buda uSetano paasi pa sajo sinu. uvumosi vwa Mutwa Yesu Kilisite vuvisaghe palikimo numue.

²¹ uTimoti, umbomba mbombo palikimo nune ikuvahungila, uLukio, Yasoni nu Sosipita avamanyani vango.

²² une ne Tetio nejuno nilembile ikalata iji, nikuvahungila ku litavua lya Mutwa.

²³ uGayo juno alyanivikile na kutembile joni, jikuvaungila. uElasito, m'bika kitule ghwa mpulo palikimo nu kwalito juno nyalkolo vikuvaungila.

²⁴ * “uvumosi vwa Mutwa Yeesu Kilisite vukalaghe numue mweni. Ameni”

²⁵ lino kwa mwene unyangufu isa kuvomba mwime kuling'aana ni livangili ni mbulanisio sa Yesu Kilisite, kuling'ana nu lusyetulilo vwa sino sifisilue ku nsiki ntali,

²⁶ neke lino jikagulike na malembe gha vuvili kuling'ana lulaghilo lwa Nguluve ghwa fighono fya kusila na kusila, ku vvitiki vwa lwitiko mu

* **uvwandulilo vwa 16:24** gadililagha amalembe ghakwasia unsitali ughu nakweghule. lola ku varumi 16:20.

varumi uvwandulilo vwa 16:27 xlviii varumi uvwandulilo vwa 16:27

iisi simonga?

²⁷ kwa Nguluve unya vukoola mwene, kukilila uYesu Kilisite, kuvisaghe nuvutwa amaka ghooni. Amina

**Vwanji Bible
The New Testament in the Vwanji language of
Tanzania**

copyright © 2020 Door43 World Mission Community

Language: Kiwanji (Vwanji)

Translation by: Door43 World Mission Community

Contributor: Cloud Roman, ITTO, Mwj. Lucas Ndugu, Tiralaleli Ndugu, Julieth Ngogo, Vwanjimt

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-11-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

0fe8b31a-d7bb-5580-ae6c-d8de2d786d46